

Prima instanță (judecătoria Briceni) V.Caduc
Instanța de apel (Curtea de Apel Bălți) I.Grosu, A. Corcenco, D.Corolevski,
Instanța de recurs (Curtea de Supremă de Justiție) S. Filincova, G. Stratulat, D. Mardari

Î N C H E I E R E

mun. Chișinău

03 mai 2017

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Galina Stratulat
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari

examinând cererea de revizuire declarată de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Agrimatco-Service” împotriva Gospodăriei Țărănești „Ivan Scutelnic” privind încasarea sumei,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2016, prin care recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” a fost considerat inadmisibil,

a c o n s t a t a t:

La 22 mai 2015 societatea cu răspundere limitată „Agrimatco-Service” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Gospodăriei Țărănești „Ivan Scutelnic” solicitând încasarea datoriei în mărime de 575076,97 lei, penalitate în mărime de 310541,58 lei, dobânda de întârziere în mărime de 195384,36 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a reiterat că, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.123 din 17 martie 2011 încheiat între societatea cu răspundere limitată „Agrimatco-Service” și Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” părțile au convenit asupra relațiilor contractuale de vânzare-cumpărarea a mărfii.

Menționează că potrivit prevederilor contractuale societatea cu răspundere limitată „Agrimatco-Service” s-a obligat să livreze marfă în cantitatea și de calitatea comandată de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”, iar ultima s-a obligat să primească marfa cu achitarea ei totală în termeni prevăzuți în contract.

Relatează că facturile fiscale fac dovada livrării mărfii, iar cumpărătorul le-a recepționat fără careva pretenții referitor la calitate și cantitate, obligația de predare-primire a bunului prevăzut de contract a fost executată.

Potrivit anexelor contractului de vânzare-cumpărare marfa urma a fi achitată pînă la 20 noiembrie 2011.

Totodată, menționează că în conformitate cu p.7.2 din contract, în cazul nerespectării termenilor de plată, cumpărătorul achită vânzătorului o penalitate în mărime de 0,3 % din valoarea mărfii livrate pentru fiecare zi de întârziere, care pentru șase luni constituie suma de 310541,58 lei.

Susține că, din cauza neexecutării obligației, pârâtului i-a fost calculată dobândă de întârziere, potrivit art.585, 619 Codul civil în mărime de 195384,36 lei.

Prin hotărârea judecătoreiei Briceni din 23 iulie 2015 a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Agrimatco-Service”.

S-a încasat din contul Gospodăriei Țărănești „Ivan Scutelnic” în beneficiul societății cu răspundere limitată „Agrimatco-Service” datoria în mărime de 575076,97 lei, penalitate în mărime de 310541,58 lei, dobânda de întârziere în mărime de 195384,36 lei, în total suma de 1081002,91 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 23 august 2015 Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”, a declarat apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei decizii prin care cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Agrimatco-Service” să fie admisă parțial.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 martie 2016 a fost admis apelul declarat de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”, s-a casat parțial hotărârea judecătoreiei Briceni din 23 iulie 2015, cu emiterea unei noi soluții prin care s-a respins pretenția înaintată de societatea cu răspundere limitată „Agrimatco-Service” privind încasarea penalității în sumă de 310541,58 lei.

În rest hotărârea judecătoreiei Briceni din 23 iulie 2015 s-a menținut.

La 20 mai 2016 Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 martie 2016 și a hotărârii judecătoreiei Briceni din 23 iulie 2015, prin care a solicitat, casarea acestora și transmiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

La 12 septembrie 2016 Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”, a depus recurs suplimentar prin care a invocat că instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat prevederile art.6 din Convenție, care garantează părților dreptul la un proces echitabil și nu au ținut cont de prevederile art.20 din Constituție.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2016, s-a declarat inadmisibil recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”.

La 02 februarie 2017 Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2016, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea hotărârii judecătoreiei Briceni din 23 iulie 2015, a deciziei Curții de Apel Bălți din 17 martie 2016 și a încheierii Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2016 și soluționarea cauzei în fond prin emiterea unei decizii prin care acțiunea înaintată de societatea cu răspundere limitată „Agrimatco-Service” să fie respinsă.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că, au devenit cunoscute unele circumstanțe și fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nici nu putea fi cunoscute revizuentului în cadrul judecării pricinii.

Susține că după emiterea deciziei au fost descoperite dispoziții contradictorii în încheierea din 14 septembrie 2016 constatând că în speță sunt întrunite cerințele

impuse de legiuitor pentru depunerea cererii de revizuire.

Menționează că potrivit raportului de expertiză grafoscopică nr.365 din 26 decembrie 2016 este indicat că semnătura de pe avizul de recepție nu aparține lui Scutelnic Ivan, ci aparține unei altei persoane.

Astfel, revizuiantul consideră că acest fapt este temei legal de declarare a cererii de revizuire pe motiv că recurentul Scutelnic Ivan nu cunoștea despre existența dosarului în instanța de judecată.

Consideră că, la caz urmează a fi aplicate direct prevederile art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, iar redeschiderea procesului este necesară deoarece aceasta îi poate acorda posibilitatea examinării corecte a cauzei.

În drept revizuiantul își întemeiază cererea de revizuire în baza prevederilor art.449 lit.b) din Codul de procedură civilă.

Referitor la termenul de depunere a cererii de revizuire, Colegiul reține că potrivit art. 450 lit.b) cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânării irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art.449 lit.b).

Curtea Supremă de Justiție a adoptat încheierea de inadmisibilitate a recursului Gospodăriei Țărănești „Ivan Scutelnic” la 14 septembrie 2016.

Revizuiantul a declarat cerere de revizuire la 02 februarie 2017, respectiv revizuirea este depusă în termen.

Potrivit prevederilor art.451 alin.1) Codul de procedură civilă cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 453 alin.1) lit. a) Codul de procedură civilă după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Examinînd motivele invocate de revizuent Colegiul ajunge la concluzia că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele motive.

Temeiurile de revizuire sunt indicate în dispoziția art.449 din Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art.449 lit.b) Codul de procedură civilă revizuirea se declară în cazurile în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Pentru a invoca prevederile art. 449 Codul de procedură civilă, este important ca circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinate pentru judecarea justă a cauzei.

Prin urmare, Colegiul constată că pretinsa nerespectare a dispozițiilor de citare legală în instanța de fond, și încălcarea dreptului la apărare nu este întemeiată, fapt menționat în încheierea de inadmisibilitate din 14 septembrie 2016

Totodată, Colegiul reține că, pe parcursul examinării pricinii Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”, a indicat adresa: r-nul Briceni, satul Tețcani.

Instanța de fond, respectând prevederile art.102-105 din Codul de procedură civilă a citat pârâtul la adresa indicată de către ultimul în contractul încheiat între părți, citația fiind recepționată contra semnătură (f.d.26-27).

Astfel argumentul revizuentului precum că, semnătura de pe avizul de recepție nu-i aparține pârâtului instanța de recurs îl consideră nejustificat, iar faptul că pe aviz a semnat o altă persoană decât Scutelnic Ivan, nu atestă faptul că acesta nu a cunoscut despre examinarea litigiului.

Art. 105 alin.(6) Codul de procedură civilă, statuează că dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmîneze citația sau înștiințarea o va înmîna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmîneze destinatarului cât mai curând posibil.

Așadar, în cazul în care unul din membrii familie, care a semnat pe avizele de recepție și nu a comunicat ultimului despre citație, acest fapt nici de cum nu poate fi imputat instanței că nu a respectat procedura de citare legală.

În această ordine de idei, Colegiul constată cu certitudine că toate faptele invocate de revizuent ca circumstanțe pe care nu le-a cunoscut, dar care sunt determinante pentru revizuirea soluției, erau și puteau fi cunoscute la momentul examinării și adoptării deciziei revizuirea căreia se solicită, având în vedere că acestea sunt de fapt un șir de norme legale interpretate de către revizuent în contextul circumstanțelor de fapt a litigiului.

Revizuentul în argumentarea cererii de revizuire ***nu indică careva circumstanțe sau probe care a-r putea fi raportate la temeiurile stabilite de norma procedurală.***

Colegiul, consideră că argumentele cererii de revizuire nu pot fi raportate la temeiurile stabilite în art. 449 Codul de procedură civilă.

Revizuirea este o cale extraordinară de atac, de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și reluarea judecății în cazurile expres determinate de lege.

Astfel, revizuirea constituie un remediu procesual important pentru înlăturarea acelor situații excepționale care au făcut ca o hotărâre judecătorească să fie viciată chiar în substanța sa.

Referitor la probele folosite în această cale de atac, trebuie avute în vedere motivele de revizuire și mijloacele de probă care pot fi permise de lege, însă argumentul invocat de revizuent ca probă și anume raportul de expertiză grafoscopică, nu poate fi considerat ca circumstanță sau faptă esențială a pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior emiterii hotărârii.

În cauză, revizuentul a prezentat o probă acumulată după examinarea litigiului, astfel că această probă nu viciază hotărârea emisă anterior probei administrate și prin urmare Colegiul constată că revizuentul nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată și

nici nu a invocat în cererea de revizuire nici un temei de drept prin prisma art. 449 din Codul de procedură civilă ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere printre altele, că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cazul Brumărescu contra României).

Desființarea hotărârii irevocabile ca urmare a admiterii revizuirii prin îndepărtarea condiției evocării fondului conduce la probleme majore din perspectiva securității raporturilor juridice conform jurisprudenței clare, constante și extrem de voluminoase a CtEDO.

Chestiunea revizuirii cauzei datorită unor circumstanțe noi descoperite, a fost examinată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele Popov versus Moldova (nr. 2), (nr. 19960/04, 6 decembrie 2005) și Oferta Plus SRL versus Moldova (nr. 14385/04, 19 decembrie 2006), unde Curtea a constatat o încălcare a articolului 6 § 1 din cauza unei aplicări necorespunzătoare a procedurii de revizuire

Colegiul constată că în speță, nu sunt întrunite cumulativ condițiile de admisibilitate a revizuirii menționate la art.449 din Codul de procedură civilă dar și de jurisprudența CEDO, care impune ca desființarea unei hotărâri judecătorești intrate în puterea lucrului judecat să nu poată interveni decât pentru „defecte fundamentale” ale hotărârii, care au devenit cunoscute instanței, numai după terminarea procesului.

Din considerentele menționate completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. 270, 453 din Codul de procedură civilă, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge cererea de revizuire declarată de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic” împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2016.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,

Galina Stratulat

judecători

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari